

Likestillings- og diskrimineringsombudets innspill til Prop. 104 S (2023 –2024) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2024

Likestillings- og diskrimineringsombudet gir med dette innspill til regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett 2024. Ombudet støtter en styrking av innvandrerkvinner i arbeid (kap. 671, post 62), utredning av et nytt kvinnefengsel (kap. 430, post 01) og opprettelse av et nytt likestillingsssenter på Vestlandet (kap. 351, post 73). I tillegg ber ombudet om følgende:

- For å imøtekomme funnene fra Sannhets- og forsoningskommisjonen ber ombudet om midler til å opprette en Samisk ombudsfunksjon.
- Ombudet støtter en økning til Diskrimineringsnemnda, men dette bør ikke gå på bekostning av forskning og utredning til de med nedsatt funksjonsevne.
- Ombudet støtter en økning til funksjonsassistanse, men dette bør ikke bekostes av tiltak for arbeidssøkende.

Samisk ombudsfunksjon kap. 353 post 50

Gjennom forskning, erfaringsinnhenting og medieoppslag er det kjent at samer i Norge utsettes for diskriminering og rasisme på ulike samfunnsarenaer inkludert i offentlige tjenester, på sosiale medier og i det offentlige rom. I rapporten *Sannhet og forsoning* fra Sannhets- og forsoningskommisjonen kommer det fram en rekke personlige erfaringer med hets og trakassering av samer i nyere tid. Rapporten avdekker også diskriminering av samer i møte med offentlige tjenester, slik som helse- og sosiale tjenester og utdanningsinstitusjoner. I Sametingets *Handlingsplan mot samehets* fra 2022 er et av tiltakene å utvikle ombudsfunksjon for samehetssaker. Det trengs et organ som er dedikert til å yte en ombudsfunksjon og gi veiledning i samehetssaker. Sametinget ønsker å realisere dette i samråd med Likestillings- og diskrimineringsombudet. Dette ønsker vi i første omgang å gjøre gjennom et pilotprosjekt på tre år. Begge aktører mener at en slik funksjon må være tilpasset og tilgjengelig, ikke bare for samer som opplever samehets, men også for samer og andre som bor i samiske områder, som opplever diskriminering og andre former for hets. Veiledningstjenesten er tenkt bemannet av tre hele stillinger som dekker de nordsamiske, lulesamiske og sørsamiske områdene. De tre stillingene tillegges også som oppgave å holde foredrag og kurs om samisk historie, kultur og andre forhold til arbeidsgivere, tjenesteytere, skoleelever og andre, med mål om å hindre diskriminering og fremme likestilling.

- Ombudet ber om 5,5 millioner årlig i tre år til kap. 353, post 50 til å opprette en Samisk ombudsfunksjon.

Diskrimineringsnemnda kap. 350 post 01

Det er et svært viktig tiltak og styrke Diskrimineringsnemnda med en stilling på IKT. Dette er et viktig tiltak knyttet til universell utforming som er helt nødvendig å få på plass.

Ombudet er derimot kritisk til at dette skal bekostes på bakgrunn av kap. 352 *Nedsatt funksjonsevne*, post 21 *Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter*. Kap. 352 post 21 skal også reduseres for å bekoste å styrke innsatsen for tiltak som skal forebygge rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer på grunn av etnisitet, religion og livssyn. Vi støtter dette innsatsområdet, men mener at det er kritikkverdig at dette skal bekostes av et annet område der investeringsvilje og innsats fra før er lav. Det er også et viktig innsatsområde å forebygge hat mot funksjonshemmede.

- Ombudet støtter en økning til Diskrimineringsnemnda kap. 350, post 01, men dette bør ikke gå på bekostning av kap. 352, post 21. Ombudet mener at begge postene må tildeles en økning.

Funksjonsassistanse kap. 634 post 79

Ombudet mener det er svært positivt at Funksjonsassistanse skal styrkes.

Funksjonsassistanse er et meget viktig tiltak, med mange positive ringvirkninger for samfunnet. Men ombudet mener igjen det er synd at det skal bekostes av en annen sårbar gruppe, ved å ta midler fra kap. 634, post 76 *Tiltak for arbeidssøkere*.

- Ombudet støtter en økning til kap. 634, post 79 om funksjonsassistanse, men dette bør ikke bekostes av kap. 634, post 76. Ombudet mener at begge postene må tildeles en økning.